

TIP HARMONIE

ANNA PAULOVÁ

Music for Clarinet Karel Husa, Bohuslav Martinů

Anna Paulová – klarinet,
Ivo Kahánek – klavír,
Jan Fišer – housle,
Kristina Fialová – viola,
Vilém Vlček – violoncello,
Otto Reiprich – flétna,
Jan Hudeček – fagot.
Text: A, F, N. Nahráno:
2023, Sál Martinů, HAMU,
Praha. Vydáno: 2023.
DDD. 1 CD Supraphon
SU 4327-2.

Klarinetový talent **Anny Paulové** (1993) jsem poprvé ocenil na soutěži Pražského jara v roce 2015, kde získala 2. cenu (podle mě měla soutěž vyhrát). Od té doby prošla vývojem uměleckým i lidským a jsem hluboce přesvědčen, že dnes může konkurovat jakémukoli českému klarinetistovi a určitě bude řazena do mezinárodní elity, pakliže ovšem bude mít pověstné štěstí, schopné lidi kolem sebe a špičkovou zahraniční agenturu. Nemá ráda snadné cesty. Její nahrávka svědčí nejen o existenciálním vztahu k moderní hudbě, ale i o jasném názoru na hudbu. Skladby Bohuslava Martinů nahrává ledaskdo a ledasjak. Nicméně z odkazu Karla Husy je u nás setrvale uváděno jen několik skladeb. Nahrávka Anny Paulové je vlastně laudatiem Karlu Husovi a možná i symbolickou poctou všem

českým hudebním exulantům druhé poloviny minulého století. Slavnější exulant Bohuslav Martinů je zastoupen *Sonatinou pro klarinet a klavír H 356* z roku 1956, kdy už dávno ztratil naději, že se někdy nejen vrátí, ale jen navštíví rodnou zemi. Stesk je pak cítit i z této strukturálně nekomplikované a melodicky kouzelné hudby. Nikdy jsem ji neslyšel zahrát s tak věrohodnou empatií a nádherným tónem. Blok exulanta Karla Husy otvírají *Slovenské evokace pro klarinet, violu a violoncello* z roku 1951. Dílo třicetiletého mladíka nabitého energií a touhami, jenž nasává všemožné inspirace Ameriky i Evropy. Studium folkloru vzdáleně oba komponisty spojovalo, nicméně Husova cesta byla diametrálně jiná a byl pro něj jen inspirací, nikoliv existenciální potřebou jako u Martinů. Jelikož měla skladba v Americe úspěch, pracoval ji v roce 1963 pod názvem *Serenáda pro dechový kvintet, xylofon, harfu a smyčce*. Na počátku „edukativních“ *Čtyř českých skic pro hoboje a klavír* z roku 2010 bylo *Osm českých duet pro čtyřruční klavír* z roku 1955. Jelikož je může hrát i klarinet nebo sopránový saxofon a jsou technicky efektní, není divu, že jsou součástí tohoto projektu. Způsob, jakým je zahrána druhá skica *Chanson mélancolique* a čtvrtá *Rondeau* bere dech. Kompozičně „nejodvážnější“, kdy Husa ostře atakuje člověka, jsou *Dvě preludia pro flétnu, klarinet a fagot* z roku 1965 a *Sonata à tre pro housle, klarinet a klavír* (1981). Je to mimořádná hudba, která však vyžaduje opakované mimořádné soustředění posluchače. Stojí však za to. Výjimečná je i tečka – *Tři studie pro sólový klarinet*

z roku 2007, které byly věnovány Jiřímu Hlaváčovi, učiteli Anny Paulové, povinná skladba soutěže Pražského jara 2008. Netušil jsem, čeho všeho je schopen klarinet a k messiaenovskému *Horskému ptákovu* se myslím budu vracet... Dlužno dodat, že výkony všech hudebníků jsou excelentní, zvláště bych vedle Anny Paulové zmínil klavíristu **Ivu Kahánka** a houslistu **Jana Fišera**. Snad přijde doba, kdy nebude uváděna jen *Hudba pro Prahu 1968* a čeští hudebníci a ředitelé si všimnou, že Karel Husa vytvořil mnoho hodin výtečné hudby. Ostatně to platí i pro jiné české tvůrce 20. století, zvláště pak Miloslava Kabeláče.

LUBOŠ STEHLÍK

Il Boemo

Collegium 1704, Václav Luks – dirigent. Produkce: Jan Macola / Mimesis Film. Text: A, F, N. Nahráno: 2019, kostel sv. Anny, Praha, Teatro Sociale, Como. Vydáno: 2023. TT: 84:13. DDD. 1 CD Parlophone Records / Erato / Warner Classics 5054197238147 (v licenci Mimesis Film).

Il Boemo, jeden z nejdražších filmových projektů v historii české kinematografie (cca 120 milionů korun) měl českou premiéru v říjnu roku 2022. Jestliže v případě kasovního trháku *Ama-deus* vyšel soundtrack téměř ihned po americké premiéře (a podpořil finanční úspěch filmu), hudba Josefa Myslivečka

spjatá s filmem vyšla až na počátku léta 2023. Myslivečkův životní příběh vnímáme skrze jeho hudbu, která se na rozdíl o chudé faktografie dochovala asi téměř celá – opery, vokálně instrumentální díla, koncerty... Filmová fabulace je pak na základě chudých fakt fantazií, spekulací, fikcí. Nejsem ctitelem tohoto filmu, jakkoli má pár silných linií, například výkon **Vojtěcha Dyky**. Jsem však rozhodným ctitelem a zastáncem hudby Josefa Myslivečka. Když odmyslím pochopitelnou podporu názvu filmu – *Admired by Mozart, forgotten by History*, je to skutečně pozoruhodná nahrávka, která bude mít čestné místo v diskografii **Václava Lukse**. Z Myslivečkova díla jsou zde ukázky z oper *Ezio*, *Demetrio*, *Adamo ed Eva*, *Il Bellerofonte*, *Il Demofonte*, *Armida*, *Romolo ed Ersilia* a *L'Olimpiade*, jež je zastoupena nejvíce. Už jenom tento výčet dokládá, jak početné a kvalitní je jeho operní dílo. Zájem Václava Lukse o Josefa Myslivečka je letitý a je logické, že se režisér Petr Václav spojil v pouti za pochopením Myslivečka právě s ním. Jestliže ve filmu skončil na velmi diskutabilní hraně (měl jsem problém zvládnout celý film), putování za hudbou bylo úspěšné. Luks si vybral sólisty, s nimiž opakovane spolupracuje nebo si jich váží – sopraničky **Simona Šaturová**, **Raffaella Milanese**, **Emöke Baráth**, mezzosopranistka **Sophie Harmsen**, kontratenoristé **Philippe Jaroussky** a **Benno Schachtner**, tenoristé **Krystian Adam** a **Juan Sancho**. Jakkoliv výkony jsou v podstatě uspokojivé, pro mě je jednoznačnou digitální královnou Simona Šaturová, což mě překvapilo. Dokonce její nahrávka árie *Palesar vorrei col*